Кримінальний процес, криміналістика;
судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

УДК 343.983.7

Лозовий Олексій Андрійович
аспірант кафедри криміналістики
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
Lozovyi Oleksii
Postgraduate Student of the Department of Criminalistics
Yaroslav Mudryi National Law University
ORCID: 0009-0009-5355-7842

ГЕНОМНА ІНФОРМАЦІЯ ЛЮДИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЄ ДЕРЖАВНІЙ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ЗБЕРІГАННЯ
HUMAN GENOME INFORMATION SUBJECT TO STATE REGISTRATION AND FEATURES OF ITS STORAGE

Анотація. *Вступ. Використання геномної інформації є важливим як в мирний час, так і під час війни, особливо для швидкої та точної ідентифікації загиблих військових і цивільних, а також при значному понівеченні тіл. Реєстрація геномної інформації в Україні регулюється Законом «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», який набув чинності у 2022 році. Основною метою є створення Електронного реєстру для ідентифікації осіб, розшуку зниклих та розслідування злочинів. В більшості розвинених країн існують власні реєстри (наприклад, CODIS у США або NDNAD у Великій Британії), де зберігаються дані переважно стосовно осіб, що вчинили правопорушення. В рамках міжнародної співпраці при розслідуванні злочинів можливий обмін геномною інформацією між країнами, який відбувається через канали Інтерполу або за двосторонніми угодами, але за умови суворого*

дотримання конфіденційності та захисту даних. Однак для такого обміну геномною інформацією між країнами дані в українському реєстрі мають відповідати європейським стандартам ДНК-профілювання, а також потрібно узгодження понятійного апарату визначень геномної інформації (в Україні та за кордоном) та з'ясування її змісту. Для процесу подальшої ідентифікації осіб, важливим є розуміння особливостей зберігання геномної інформації, в залежності від її категорії та дотримання певних критеріїв.

Мета. Метою дослідження є аналіз змісту геномної інформації людини, що підлягає державній реєстрації та визначення особливостей її зберігання.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо формування та використання обліку генетичних ознак людини, а також регулювання порядку роботи Електронного реєстру геномної інформації людини, міжнародні правові документи; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження стосовно правових аспектів геномної інформації людини, перспектив використання зарубіжного досвіду щодо ДНК - обліків та вивчення криміналістичного дослідження ДНК.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення та групування (для характеристики нормативно-правових актів України, а також численних міжнародних правових документів); формалізації, аналізу та синтезу (дослідження особливостей зберігання геномної інформації людини та виокремлення її критеріїв); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. Поняття геномної інформації людини надано в Законі України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», що визначає під нею відомості про генетичні ознаки людини. В нормативно-правових актах України використовуються терміни «генетична (геномна) інформація», «генетичні ознаки», «ДНК-профіль». Однак, слід зауважити,

що словосполучення «геномна інформація», яке використовується в Україні, у міжнародних правових документах фактично не вживається, а використовується термін «генетичні дані».

Проаналізувавши поняття «геномна інформація», «ДНК-профіль», «генетичні дані», доходимо висновку, що генетична (геномна) інформація в широкому розумінні може включати в себе відомості про всі генетичні ознаки людини, тобто весь її геном, який, як відомо, складається з приблизно 3 мільярдів пар основ. У свою чергу ДНК-профілі, які використовують в системі кримінальної юстиції, вміщують тільки ту частину генетичних ознак (інформації), що є потрібними для вирішення ідентифікаційних і діагностичних завдань в процесі попередження, розкриття та розслідування злочинів.

Особливості зберігання геномної інформації людини включають як фізичне зберігання біологічного матеріалу (наприклад, зразки ДНК військових), так і цифрове зберігання (відомості про генетичні ознаки).

Розуміння змісту геномної інформації та особливостей її зберігання допомагає в практичній діяльності, шляхом використання автоматизованих криміналістичних обліків генетичних ознак людини, для розкриття злочинів за залишеними слідами біологічного походження, ідентифікації загиблих осіб тощо.

Перспективи. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на організаційно-технічному забезпеченні ведення електронного реєстру геномної інформації людини. Це надасть змогу оптимізувати процеси ідентифікації осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, пришвидшити пошук безвісти зниклих та автоматизувати міжвідомчу взаємодію на національному та міжнародному рівнях.

***Ключові слова**: геномна інформація, ДНК профіль, генетичні дані, ЕРГІЛ.*

Summary. *Introduction. The use of genomic information is important both in peacetime and during wartime, especially for the rapid and accurate identification of deceased military personnel and civilians, as well as in cases of significant mutilation of bodies. The registration of genomic information in Ukraine is regulated by the Law "On State Registration of Human Genomic Information," which came into force in 2022. The main goal is to create an electronic registry for identifying individuals, searching for missing persons, and investigating crimes. Most developed countries have their own registries (e.g., CODIS in the United States or NDNAD in the United Kingdom), which mainly store data on individuals who have committed crimes. Within the framework of international cooperation in the investigation of crimes, the exchange of genomic information between countries is possible through Interpol channels or bilateral agreements, but subject to strict confidentiality and data protection. However, for such an exchange of genomic information between countries, the data in the Ukrainian registry must comply with European DNA profiling standards, and it is also necessary to harmonize the conceptual framework of definitions of genomic information (in Ukraine and abroad) and clarify its content. For the process of further identification of individuals, it is important to understand the specifics of storing genomic information, depending on its category and compliance with certain criteria.*

Purpose. The purpose of the study is to analyze the content of human genomic information subject to state registration and to determine the specifics of its storage.

Materials and methods. The research materials include: 1) regulatory and legal support for the formation and use of human genetic trait records, as well as regulation of the operation of the Electronic Register of Human Genomic Information, international legal documents; 2) works by domestic and foreign authors conducting scientific and practical research on the legal aspects of

human genomic information, the prospects for using foreign experience in DNA registration and the study of forensic DNA analysis.

The following scientific methods were used in the course of the study: theoretical generalization and grouping (to characterize the regulatory and legal acts of Ukraine, as well as numerous international legal documents); formalization, analysis, and synthesis (to study the peculiarities of storing human genomic information and identify its criteria); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. The concept of human genomic information is provided in the Law of Ukraine "On State Registration of Human Genomic Information" which defines it as information about human genetic characteristics. Ukrainian legislation uses the terms «genetic (genomic) information», «genetic characteristics» and «DNA profile». However, it should be noted that the phrase «genomic information» used in Ukraine is not actually used in international legal documents, where the term «genetic data» is used instead.

After analyzing the concepts of «genomic information», «DNA profile» and «genetic data» we conclude that genetic (genomic) information in a broad sense may include information about all human genetic traits, i.e., their entire genome, which, as is known, consists of approximately 3 billion base pairs. In turn, DNA profiles used in the criminal justice system contain only those genetic traits (information) that are necessary for identification and diagnostic tasks in the process of preventing, detecting, and investigating crimes.

The peculiarities of storing human genomic information include both physical storage of biological material (e.g., DNA samples from military personnel) and digital storage (information about genetic traits).

Understanding the content of genomic information and the specifics of its storage helps in practical activities, through the use of automated forensic records of human genetic traits, to solve crimes based on biological traces left behind, identify deceased persons, etc.

Discussion. Further research should focus on the organizational and technical aspects of maintaining an electronic registry of human genomic information. This will optimize the identification of individuals who have committed criminal offenses, speed up the search for missing persons, and automate interagency cooperation at the national and international levels.

Key words: *genomic information, DNA profile, genetic data, ERHGI.*

Постановка проблеми. Використання геномної інформації є важливим як в мирний час, так і під час війни, особливо для швидкої та точної ідентифікації загиблих військових і цивільних, а також при значному понівеченні тіл. Реєстрація геномної інформації в Україні регулюється Законом «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», який набув чинності у 2022 році. Основною метою є створення Електронного реєстру для ідентифікації осіб, розшуку зниклих та розслідування злочинів. В більшості розвинених країн існують власні реєстри (наприклад, CODIS у США або NDNAD у Великій Британії), де зберігаються дані переважно стосовно осіб, що вчинили правопорушення. В рамках міжнародної співпраці при розслідуванні злочинів можливий обмін геномною інформацією між країнами, який відбувається через канали Інтерполу або за двосторонніми угодами, але за умови суворого дотримання конфіденційності та захисту даних. Однак для такого обміну геномною інформацією між країнами дані в українському реєстрі мають відповідати європейським стандартам ДНК-профілювання, а також потрібно узгодження понятійного апарату визначень геномної інформації (в Україні та за кордоном) та з'ясування її змісту. Для процесу подальшої ідентифікації осіб, важливим є розуміння особливостей зберігання геномної інформації, в залежності від її категорії та дотримання певних критеріїв.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями криміналістичного дослідження ДНК займалися Р.Л. Степанюк,

С.І. Перлін, В.В. Кікінчук [1], правові аспекти геномної інформації людини та її значення для ДНК-аналізу розглядали Б.В. Довгань, Т.В. Михайліна [2], законодавче забезпечення генетичної ідентифікації в Україні розглядалося В. В. Білоусом [3], перспективи використання зарубіжного досвіду щодо ДНК - обліків досліджувала В.О. Гусева [4]. Однак, питання змісту геномної інформації людини та особливостей її зберігання детально розкриті не були.

Метою нашої статті є аналіз змісту геномної інформації людини, що підлягає державній реєстрації та визначення особливостей її зберігання.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо формування та використання обліку генетичних ознак людини, а також регулювання порядку роботи Електронного реєстру геномної інформації людини, міжнародні правові документи; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження щодо правових аспектів геномної інформації людини, перспектив використання зарубіжного досвіду щодо ДНК - обліків та вивчення криміналістичного дослідження ДНК.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення та групування (для характеристики нормативно-правових актів України, а також численних міжнародних правових документів); формалізації, аналізу та синтезу (дослідження особливостей зберігання геномної інформації людини та виокремлення її критеріїв); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. Поняття геномної інформації людини надано в Законі України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», що визначає під нею відомості про генетичні ознаки людини [5]. Для кращого розуміння поняття геномної інформації слід визначитися з терміном «геном». Геном (нім. Genom, англ. Genome, від грец. γένος - рід, походження) - повний набір генетичної інформації організму, закодованої в ДНК (чи РНК для деяких вірусів), або повна послідовність ДНК гаплоїдного

набору хромосом. До них належать гени та некодуючі послідовності. Вперше термін «геном» застосував у 1920 році Ґ. Вінклер для позначення гаплоїдного набору хромосом з локалізованими в ньому генами. В такому розумінні геном є характеристикою виду, а не окремо взятого організму. Нині терміном «геном» позначають повний набір ядерної ДНК (ядерний геном), мітохондрій (мітохондріальний геном) та хлоропластів (геном хлоропластів). Необхідно відрізняти геном як матеріальний носій генів від власне тієї інформації, що міститься в послідовності нуклеотидів ДНК організму (послідовність геному) [6].

ДНК профіль (індивідуальні генетичні ознаки людини) – результат визначення складу алелів в одному або кількох локусах ДНК індивідуума. Відповідно алель – це варіант послідовності ДНК в одному локусі, а локус - місце розташування певного гена або генетичного маркера (у некодуючих ділянках) на хромосомі [1, с. 4].

Розширене тлумачення геномної інформації людини можна сформулювати таким чином: це персональні дані людини, основним носієм яких є ДНК, що містить відомості про розвиток та функціонування організму індивіда та використовується для ідентифікації особи [2, с. 8].

В нормативно-правових актах України використовуються в більшості своїй терміни генетична (геномна) інформація, генетичні ознаки, ДНК-профіль. Наприклад, в ч. 15 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» використовується термін «генетичні ознаки» в переліку завдань Національної поліції України, яка вживає заходів для визначення осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе; встановлює особу за невпізнаним трупом; здійснює відбір біологічного матеріалу осіб та встановлює його генетичні ознаки (геномну інформацію) у випадках, передбачених законодавством [7].

Однак, слід зауважити, що словосполучення «геномна інформація», яке використовується в Законі України «Про державну реєстрацію геномної

інформації людини», у міжнародних правових документах фактично не вживається. В численних міжнародних документах використовується термін «генетичні дані». Наприклад, Міжнародна декларація про генетичні дані людини 2003 р. [8], яка була прийнята Генеральною конференцією ЮНЕСКО на 32-й сесії одноголосно шляхом акламації, належним чином доповнивши тим самим Загальну декларацію про геном людини і права людини 1997 року і використовує термін «генетичні дані». В ст. 2 цієї Декларації «Використання термінів» генетичні дані визначаються як інформація про спадкові характеристики окремих осіб, отримана шляхом аналізу нуклеїнових кислот або шляхом іншого наукового аналізу.

Слід зауважити, що в Загальній декларації про геном людини та права людини 1997 р. [9] також використовується саме термін «генетичні дані».

В більш сучасному документі - Регламент (ЄС) 2024/982 від 13.03.2024 про автоматизований пошук і обмін даними для співпраці поліції та внесення змін до Рішень Ради 2008/615/ЈНА та 2008/616/ЈНА та Регламентів (ЄС) 2018/1726, (ЄС) 2019/817 та (ЄС) 2019/818 (Регламент Прюм II) (опубліковано 05.04.2024) [10], який було прийнято Європейським парламентом і Радою ЄС використовуються терміни «дані ДНК» та «ДНК профіль».

Проаналізувавши поняття «геномна інформація», «ДНК-профіль», «генетичні дані», доходимо висновку, що генетична (геномна) інформація в широкому розумінні може включати в себе відомості про всі генетичні ознаки людини, тобто весь її геном, який, як відомо, складається з приблизно 3 мільярдів пар основ. У свою чергу ДНК-профілі, які використовують в системі кримінальної юстиції, вміщують тільки ту частину генетичних ознак (інформації), що є потрібними для вирішення ідентифікаційних і діагностичних завдань в процесі попередження, розкриття та розслідування злочинів.

Також ми погоджуємося з думкою Т.В. Михайліної та Б.В. Довгань

щодо того, що аналіз міжнародних документів та вітчизняних нормативно-правових актів доводить, що доцільним є використання єдиної юридичної термінології - поняття «генетичні дані», яке має тотожне значення, що й геномна інформація людини. В іншому випадку остання дефініція потребує додаткового тлумачення законодавцем для уточнення відмінностей від існуючих найменувань відомостей, основним носієм яких є ДНК [2, с. 8].

Для дослідження структури ДНК науковцями було розроблено методи її виділення з клітини, очищення, рестрикційного аналізу, ампліфікації та молекулярного клонування, секвенування. Застосування цих методів у подальшому дозволило створити експертні методики встановлення генетичних ознак людини та її ідентифікації за цими ознаками.

В Україні функціонує широка мережа лабораторій біологічних досліджень та обліку в підрозділах Експертної служби МВС України, а також декілька лабораторій судово-медичної генетики в Бюро судово-медичної експертизи, які проводять молекулярно-генетичні дослідження.

Завдяки впровадженню сучасних технологій було розпочато формування й використання в практичній діяльності автоматизованих криміналістичних обліків генетичних ознак людини, які сьогодні стали потужним інструментом, що застосовується для розкриття злочинів за залишеними слідами біологічного походження, ідентифікації загиблих осіб тощо.

За українським законодавством, геномну інформацію, що зазначається в реєстраційних записах, визначають за стандартною системою маркерів (далі – STR-локуси), та встановлюють за допомогою автоматичних генетичних аналізаторів із використанням капілярного електрофорезу. Реєстраційний запис повинен містити геномну інформацію аутосомних STR-локусів. Пунктами 12, 13 Положення про Електронний реєстр геномної інформації людини визначається, що до реєстраційного запису за необхідності долучається геномна інформація, установлена за STR-

локусами Y-хромосоми того самого біологічного матеріалу, який був використаний для встановлення геномної інформації аутосомних STR-локусів. Геномна інформація, установлена за STR-локусами Y-хромосоми, має містити не менше ніж 16 повністю встановлених STR-локусів [11].

Геномна інформація, що належить особам, яким повідомлено про підозру у вчиненні умисних тяжких чи особливо тяжких злочинів проти основ національної безпеки України, життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, власності, громадської безпеки, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, або стосовно яких обвинувальний акт у кримінальних провадженнях зазначеної категорії злочинів передано до суду; осіб, які вчинили суспільно небезпечні діяння або злочини (вищезазначеної категорії) та до яких за рішенням суду застосовані примусові заходи медичного характеру; осіб, засуджених за вчинення умисних злочинів та осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе (п.п. 1–3 та 7 частини першої статті 5), а також при добровільній реєстрації (ст. 6 Закону), державній реєстрації геномної інформації військовополонених (ст. 9 Закону [5]) має містити не менше, ніж 20 повністю встановлених аутосомних STR-локусів.

Допускається відсутність не більше двох аутосомних STR-локусів від загальної кількості аутосомних STR-локусів у відповідному наборі реактивів, що застосовувався для молекулярно-генетичного дослідження, але загальна кількість повністю встановлених аутосомних STR-локусів не може бути меншою, ніж 20 [11].

Особливості зберігання геномної інформації людини включають **фізичне зберігання біологічного матеріалу** (наприклад, зразки ДНК військових) та **цифрове зберігання** (відомості про генетичні ознаки). Фізичне зберігання вимагає спеціальних умов та безпеки (наприклад,

біологічний матеріал, а саме, букальний епітелій зі слизової оболонки рота військовослужбовців збирається у військовій частині й передається на зберігання до Центру обліку геномної інформації (ЦОГІ), де розгорнута система SAP, яка призначена для автоматизації процесів обліку та контролю термінів зберігання.

Таким чином, фізичне зберігання біологічного матеріалу потребує дотримання певних критеріїв:

- безпеки: приміщення для біологічних зразків обладнуються охоронною сигналізацією та системами обмеженого доступу.
- збереження: упаковка повинна захищати матеріал від пошкодження та несанкціонованого доступу, спеціальні температурні умови та інші в приміщенні.
- термін: зберігання залежить від термінів придатності засобів для відбору матеріалу та вимог законодавства. Після закінчення терміну зберігання матеріал знищується або відбирається повторно.
- повернення: у певних випадках (наприклад, при звільненні військовослужбовців) біологічний матеріал повертається особі.

Цифрове **зберігання** передбачає захист від несанкціонованого доступу і встановлені законом терміни зберігання, що залежать від мети збору інформації.

Геномна інформація зберігається в електронних базах даних, як ЕРГІЛ (Електронний реєстр геномної інформації людини), ЛОГОЛ (локальний облік генетичних ознак людини) та ЦОГОЛ (центральний облік генетичних ознак людини).

Комплексна система захисту інформації забезпечує захист інформації в Електронному реєстрі шляхом здійснення комплексу технічних, криптографічних, організаційних та інших заходів і використання засобів захисту інформації, спрямованих на недопущення блокування доступу до

інформації, несанкціонованого доступу до інформації та/або її модифікації [11].

Функціонування обліку генетичних ознак людини здійснюється з використанням інформаційно-пошукової автоматизованої системи, яка складається з модулів «ЕМСІЛАБ» та «ЕМСІЛАБ 2.0 КРИМІНАЛІСТИКА», а також комбінованої системи індексації ДНК-профілів «CODIS».

Терміни зберігання встановлюються законом і залежать від правового статусу особи та мети збору інформації. Наприклад, карта обліку з ДНК-профілем зразка невпізнаного трупа знімається з обліку за письмовим запитом ініціатора поміщення карти, якщо особу невпізнаного трупа ідентифіковано або через 50 років із моменту внесення даних до ЦОГОЛ. Стосовно карти обліку з ДНК-профілем сліду біологічного походження, вилученого за фактом нерозкритого злочину, то вона знімається з обліку, якщо особа, яка залишила сліди, установлена під час проведення перевірки. Карта обліку з ДНК-профілем зразка особи, наданого за добровільною її згодою (наприклад, працівники правоохоронних органів, експертних установ, які залучаються до вилучення слідів біологічного походження тощо), знімається з обліку або вилучається на підставі письмового звернення цієї особи [12].

Інформація може бути видалена за рішенням суду (виправдувальний вирок), постановою прокурора або після закінчення терміну її зберігання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Поняття геномної інформації людини надано в Законі України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», що визначає під нею відомості про генетичні ознаки людини. В нормативно-правових актах України використовуються терміни «генетична (геномна) інформація», «генетичні ознаки», «ДНК-профіль». Однак, слід зауважити, що словосполучення «геномна інформація», яке використовується в Україні, у міжнародних правових

документах фактично не вживається, а використовується термін «генетичні дані».

Проаналізувавши поняття «геномна інформація», «ДНК-профіль», «генетичні дані», доходимо висновку, що генетична (геномна) інформація в широкому розумінні може включати в себе відомості про всі генетичні ознаки людини, тобто весь її геном, який, як відомо, складається з приблизно 3 мільярдів пар основ. У свою чергу ДНК-профілі, які використовують в системі кримінальної юстиції, вміщують тільки ту частину генетичних ознак (інформації), що є потрібними для вирішення ідентифікаційних і діагностичних завдань в процесі попередження, розкриття та розслідування злочинів.

Особливості зберігання геномної інформації людини включають як фізичне зберігання біологічного матеріалу (наприклад, зразки ДНК військових), так і цифрове зберігання (відомості про генетичні ознаки).

Розуміння змісту геномної інформації та особливостей її зберігання допомагає в практичній діяльності, шляхом використання автоматизованих криміналістичних обліків генетичних ознак людини, для розкриття злочинів за залишеними слідами біологічного походження, ідентифікації загиблих осіб тощо.

Література

1. Криміналістичне дослідження ДНК : технології та можливості : навч. посіб. / М-во внутр. справ України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Харків. н.-д. експерт.-криміналіст. центр [Р. Л. Степанюк, С. І. Перлін, В. В. Кікінчук та ін.]. Вид. 2-ге, переробл. та допов. Харків, 2021. 164 с.

2. Довгань Б.В., Михайліна Т.В. Геномна інформація людини та її значення для ДНК-аналізу: правовий аспект. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Юридичні науки.* Херсон, 2023. № 1. С. 5–9.

3. Білоус В. В. Про впровадження геномної реєстрації в Україні.

Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2015. Т. 3, № 4. С. 89–95.

4. Гусєва В. О. Перспективи впровадження зарубіжного досвіду використання ДНК-обліків у практику України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2021. № 2 (119). С. 121–131.

5. Про державну реєстрацію геномної інформації людини: Закон України від 09.07.2022 р. № 2391-IX. *Офіційний вісник України*. 2022. № 88. С. 9. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text (дата звернення: 20.01.2026).

6. В. Ф. Безруков. Геном. *Енциклопедія Сучасної України* / за ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: https://esu.com.ua/article-29086 (дата звернення: 23.01.2026).

7. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 63. С. 33. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text (дата звернення: 20.01.2026).

8. Міжнародна декларація про генетичні дані людини: прийнята 16 жовтня 2003 р. на 20-му пленарному засіданні Генеральної конференції ЮНЕСКО. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/genome_dec.shtml (дата звернення: 21.01.2026).

9. Загальна декларація про геном людини та права людини: прийнята 11 груд. 1997 р. на 29-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/human_genome.shtml (дата звернення: 21.01.2026).

10. Regulation (EU) 2024/982 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 on the automated search and exchange of data for police cooperation, and amending Council Decisions 2008/615/JHA and 2008/616/JHA and Regulations (EU) 2018/1726, (EU) No 2019/817 and (EU) 2019/

818 of the European Parliament and of the Council (the Prüm II Regulation). *EUR-Lex : сайт*. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=%20OJ:L_202400982 (дата звернення: 21.01.2026).

11. Положення про Електронний реєстр геномної інформації людини: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2023 № 639. *Офіційний вісник України*. 2023. № 90. С. 280. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1657-23#Text (дата звернення: 20.01.2026).

12. Інструкція про порядок формування та використання обліку генетичних ознак людини: наказ Експертної служби МВС від 20 травня 2021 року № 21-ЕС-Н-2921.

References

1. Stepanuk, R. L., Perlin, S. I., Kikinchuk, V. V., et al. (2021). Criminalistic DNA analysis: technologies and possibilities (second edition). Ministry of Internal Affairs of Ukraine; Kharkiv National University of Internal Affairs; Kharkiv Scientific Research Expert-Criminalistic Center.

2. Dovgan, B.V., Mikhailina, T.V. (2023). Human genomic information and its significance for DNA analysis: legal aspects. Scientific Bulletin of Kherson State University, 1, 5–9.

3. Bilous, V.V. (2015). On the introduction of genomic registration in Ukraine. Scientific Bulletin of Kherson State University, 4, Vol. 3, 89–95.

4. Gusieva, V.O. (2021). Prospects for the implementation of foreign experience in the use of DNA records in Ukrainian practice. Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs, 2 (119), 121–131.

5. On State Registration of Human Genomic Information. Law of Ukraine № 2391-IX (2022). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#Text.

6. Bezrukov, V. F. (2006). Genome. I. M. Dzyuba, A. I. Zhukovsky, M. G. Zheleznyak (Eds.). Encyclopedia of Modern Ukraine. Kyiv: Institute of

Encyclopedic Research of the National Academy of Sciences of Ukraine. URL: https://esu.com.ua/article-29086.

7. On the National Police. Law of Ukraine № 580-VIII (2015). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text

8. International Declaration on Human Genetic Data: adopted on October 16, 2003, at the 20th plenary session of the UNESCO General Conference. (undated). un.org. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/genome_dec.shtml

9. Universal Declaration on the Human Genome and Human Rights: adopted on December 11, 1997, at the 29th session of the UNESCO General Conference. (undated). un.org. https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/human_genome.shtml

10. Regulation (EU) 2024/982 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 on the automated search and exchange of data for police cooperation, and amending Council Decisions 2008/615/JHA and 2008/616/JHA and Regulations (EU) 2018/1726, (EU) No 2019/817 and (EU) 2019/818 of the European Parliament and of the Council (the Prüm II Regulation). *EUR-Lex.* (2024). eur-lex.europa.eu. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=%20OJ:L_202400982

11. Regulations on the Electronic Register of Human Genome Information. Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine № 639 (2023). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1657-23#Text.

12. Instructions on the procedure for forming and using records of human genetic characteristics. Order of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs № 21-ES-N-2921 (2021).